

Студијски програм/студијски програми: Интегрисане академске студије денталне медицине

Назив предмета: Микробиологија са паразитологијом и имунологијом

Наставник: Ивана Б. Хрњаковић Цвјетковић, Гордана М. Смиешко, Вера П. Гусман, Деана Д. Медић, Аника Ђ. Трудић, Александра В. Патић, Наташа М. Николић

Статус предмета: обавезан

Број ЕСПБ: 6

Услов: Медицинска биохемија

Циљ предмета

Да се постигне свеобухватно сагледавање чињеница из области која се проучава у циљу њиховог повезивања и примене у теорији и пракси

Исход предмета

Теоретска припрема за постављање дијагнозе и диференцијалне дијагнозе.

Припрема за рад у пракси, избор одговарајућих метода и њихову интерпретацију

Садржај предмета

Теоријска настава

1. Историјат. Предмет и циљ изучавања микробиологије. Класификација и номенклатура бактерија. Облик и величина бактерија. 2. Функционална структура бактеријске ћелије. Метаболизам бактерија 3. Размножавање бактерија. Генетика бактерија 4. Антимикробни лекови (антибиотици и хемиотерапеутици). Механизми резистенције бактерија на антимикробне лекове 5. Асоцијације између микроорганизама и виших живих бића. Фактори вируленције 6. Механизми одбране интегритета организма (неспецифични и специфични). Инфекција. Механизми одбране од бактерија, вируса, паразита и гљивица 7. Грађа и функционална организација имунолошког система. Регулација имунолошке реакције. Специфичност у имунологији. Препознавање страног (и сопственог). Имунолошко памћење. 8. Антигени и хаптени. Услови имуногености. 9. Комплмент. Антитела против анигена на еритроцитима 10. Ћелијске основе имунолошке реактивности. Кооперација ћелија у имуном одговору. Антитело-зависна целуларна цитотоксичност 11. Имунолошке дефицитарности (врсте и значај) 12. Антитела (имуноглобулини). Биолошке особине антитела и њихов значај. Начини њиховог доказивања 13. Преосетљивост раног типа (механизми и манифестације) 14. Преосетљивост касног типа (механизми и манифестације) 15. Трансплантациска имунологија 16. HLA комплекс човека и значај 17. Имуносупресија. Имунолошка толеранција, имунодефицијенције 18. Туморски имунитет. Механизам имунолошког надзора 19. Механизми настанка и врсте аутоимуних болести. 20. Активни и пасивни имунитет (природни и вештачки). Вакцине; вакцинација (проблеми) 21. Примена реакције антиген-антитело у дијагностичке сврхе. Имунолошки тестови и њихова интерпретација 22. Клиничка бактериологија – предмет и циљ изучавања. Нормална бактеријска флора 23. *Staphylococcus*. *Streptococcus* 24. Микроорганизми усне дупље 25. *Neisseria* 26. *Bacillus Clostridiae* 27. *Corynebacterium*; *Listeria* 28. *Mycobacterium*; *Actinomycetes*; *Nocardia* 29. *Familia Enterobacteriaceae*. *Escherichia*. Остале *Enterobacteriaceae* 30. *Salmonella*. *Shigella* 31. *Pseudomonas* 32. *Haemophilus*. *Legionella*. *Bordetella*. *Brucella* 33. Анаеробни грам негативни бацили. *Vibrio*. *Aeromonas*. *Plesiomonas* 34. *Campylobacter*. *Helicobacter*. *Yersinia* 35. *Treponema*. *Borrelia*. *Leptospira* 36. *Mycoplasma*. *Ureaplasma* 37. *Rickettsia* 38. Разлике вируса у односу на друге микроорганизме и њихов значај у медицини 39. Вирусна партикула – вирион. Одређивање облика и величине вируса. Електронски микроскоп. Препарativне методе у вирусологији. Ултрацентрифуге. Ултрафилтери 40. Хемијски састав вируса (вирусни протеини, вирусне нуклеинске киселине, вирусни антигени). Хемаглутинини и вирусна хемаглутинација 41. Врсте вирусних инфекција. Патогенеза вирусних болести. Синдромске манифестације вирусних болести 42. Стадијуми размножавања вируса. Селективност и тропизам вируса 43. Генетика вируса. Дефектни вируси. Приони. Варијабилност вируса 44. Асоцијације вируса (удружене инфекције, интерференција и егзалтација). Интерферон (значај и примена). Вирусне вакцине 45. Дејство физичких и хемијских агенаса и хемиотерапеутика на вирусе (антивирусни лекови). Принципи рационалне антивирусне терапије 46. Размножавање вируса у лабораторијским условима (културе ћелија, ембрионисана јаја и лабораторијске животиње) 47. Постављање етиолошке дијагнозе вирусних болести. Серолошке методе (за доказивање антигена и за доказивање антитела). Брзе дијагностичке методе 48. Класификација вируса, најважније породице ДНК и РНК вируса 49. *Picornaviridae*. *Orthomyxoviridae* 50. *Paramyxoviridae*. *Rhabdoviridae*. 51. *Togaviridae*. *Arbo* вируси 52. *Adenoviridae*. *Papillomaviridae* и *Polyomaviridae*. *Parvoviridae* 53. *Herpesviridae*. *Poxviridae* 54. Вируси хепатитиса људи. *HIV* 55. *Chlamydia* 56. Увод у паразитологију, класификација. Протозое и оралне протозое 57. *Classis Sarcomastigophora*. *Pneumocystis*. *Cryptosporidium* 58. *Plasmodium*. *Toxoplasma* 59. Опште особине хелмината. Трематоде. Нематоде 60. Медицинска

микологија

Практична настава

1. Правила понашања у микробиолошкој лабораторији. Стерилизација и дезинфекција. 2. Микроскоп и рад са микроскопом. Микроскопско испитивање необојених бактерија. Микроскопско испитивање обојених бактерија 3. Културелно испитивање бактерија. Варијације бактеријских колонија. 4. Физиолошко-биохемијско испитивање бактерија. Серолошко и биолошко испитивање бактерија. 5. Испитивање осетљивости бактерија према антимикробним лековима 6. Основни појмови о антителима, антителима и стварању комплекса антител-антитело (ин витро) примена рејакције антител-антитело у дијагностичке сврхе (квалитативне, полукувантитативне и квантитативне рејакције). 7. Аглутинација (разне технике) преципитација (разне технике у течном медијуму и у гелу) 8. Комплмент (бактериолиза и хемолиза). Интерпретација резултата имунолошких дијагностичких тестова и серолошких рејакција. Одређивање количине имуноглобулина и комплемента. Одређивање ефикасности имунопрофилаксе 9. *Staphylococcus*. *Streptococcus* 10. *Neisseria*, *Moraxella* 11. *Mycobacterium* 12. *Corynebacterium* 13. Породица *Enterobacteriaceae* 14. *Escherichia*. *Klebsiella* 15. *Salmonella*. *Shigella* 16. *Proteus*. *Providencia*. *Morganella* 17. *Pseudomonas*. *Campylobacter* 18. *Bacillus Clostridium* 19. Серолошка дијагноза бактеријских инфекција 20. Избор, узимање и слање материјала за вирусолошки преглед. Интерпретација резултата вирусолошких прегледа 21. Изолација вируса у културама ћелија 22. Електронска и имуноелектронска микроскопија 23. Изолација вируса на ембрионисаним кокошијим јајима 24. Изолација вируса у лабораторијским животињама. Селективност и тропизам вируса. Инклузије 25. Препартивне методе у вирусологији. Вирусна хемаглутинација 26. Серолошке рејакције етиолошког и случајног специфитета 27. Протозоа 28. *Plasmodium*. *Toxoplasma* 29. Хелминти 30. Медицинска микологија

Литература

Обавезна

- Бранислава Савић, Сања Митровић, Тања Јовановић. Медицинска микробиологија: уџбеник за студенте медицине, Медицински факултет Универзитета у Београду, 2020
- Abul K. Abbas, Andrew H Lichtman, Shiv Pillai. Основна имунологија, 6. издање, 2016
- Вера Јерант-Патић. Имунологија. *Ortomedics*, 2007
- Вера Јерант-Патић. Медицинска вирусологија, Ортомедицс, 2007
- Вера Јерант-Патић. Практикум из вирусологије и имунологије, Медицински факултет Универзитета у Новом Саду, 2006

Допунска

- Оташевић Сузана, Миладиновић Тасић Наташа, Тасић Александар. Медицинска паразитологија (+ЦД), Медицински факултет Ниш, 2011

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 60	Практична настава: 30
-----------------------------	-----------------------	-----------------------

Методе извођења наставе:

Предавања, практични рад, тестови

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	20	.....	
семинар-и	10		